

'De Hoeksche Waard, zeventig jaar geleden'

Strijen, zwaar getroffen door de ramp

Na de Watersnoodramp van 1953 werd in opdracht van het Commissariaat voor Sociale en Culturele Arbeid onderzocht welke projecten op het gebied van maatschappelijk-, vormings- en jeugdwerk aandacht behoeften. Onderdeel van de rapportage van destijds vormde een gedetailleerd beeld van de dorpen in Hoeksche Waard. De artikelen uit deze serie zijn een samenvatting van het werk van de rapporteurs. Deze keer in deel 5a: Strijen (Bevolking, Kerkelijk leven en de verkiezingsuitslag).

Door: Henk van den Heuvel

Strijen

Strijen is zeer oud. De eerste keren, dat de naam voorkomt, was reeds in de 5de eeuw, toen de Franken onder hun koning Faramond ook vergaderden in Streona, waarmee het oude Strijen werd bedoeld. Ook in het jaar 992 wordt de kerk van Strijen al genoemd. Strijen is de meest uitgestrekte gemeente in de Hoekse Waard. Behalve het dorp Strijen zelf (waarvan men wel kan zeggen, dat het een centrum heeft langs de haven en de dorpsstraat) bestaat de gemeente uit drie kernen, die langs de O-rand liggen, te weten Strijen-Sas, Schenkeldijk en Mookhoek. Strijen is een van de door de ramp zwaar getroffen gemeenten: 41 mensen zijn omgekomen, 60 huizen zwaar beschadigd en 400 huizen

licht beschadigd, 2500 á 3000 mensen moesten evacueren, meest naar Oud Beijerland. De Stichting voor Maatschappelijk Werk in Zuid-Holland zorgde voor een schoonmaakploeg, enige maatschappelijke werksters en gezinsverzorgsters, die in de maanden na de ramp in Strijen gewerkt hebben. Eén van deze tijdelijke maatschappelijke werksters schreef: "Verwijzen naar meer gespecialiseerde instanties b.v. psychiater, bureau beroeps-

keuzevoorlichting, werkinrichting onvolwaardigen enz. is niet mogelijk, want in de naaste omgeving zijn er zulke instanties niet, een bezoek aan Rotterdam of Dordrecht geeft het gevoel van "op reis

gaan" zozeer, dat men hiertoe niet gemakkelijk besluit. Men is ook nog niet zo aan deze experimenten toe - noch de bevolking, noch bepaalde topfiguren uit deze bevolking".

“ Er is veel te veel voor de kinderen ”

Bevolking

Strijen heeft een overwegend agrarische bevolking. 's Zomers werken de meeste mensen op het land, voor het overige in het griend en ook wel in het riet én de biezen. Er zijn veel kleine boeren of arbeiders, die met een tuinbouwbedrijfje beginnen, dat ze langzamerhand uitbreiden. Men werkt hard en bezoekt meestal 's avonds nog de tuinbouwcursus. De Christelijke Lagere School (CLS) in Strijen telt 230 kinderen, de Openbare Lagere School (OLS) 180 kinderen. Belangstelling van de ouders voor de school ontbreekt vaak. Weinig kinderen gaan, na de school doorlopen te hebben, naar de agrarische bedrijven. Van een klas van 30 kinderen gingen er bijvoorbeeld 5 á 6 naar het Uitgebreid lager Onderwijs (U.L.O.) en Hogere Burger School (H.B.S.) in Dordrecht, 4 naar de Ambachtsschool in Dordrecht, 3 naar de Industrie- en Huishoudschool in Dordt of Oud Beijerland. Verder enkele jongens in het landbouwbedrijf, terwijl er ongeveer 10 direct in de huishouding komen of direct in een bepaald vak. Het Hoofd van één der scholen zei ons: "Er is veel te veel voor de kinderen - collectes worden gehouden, ze krijgen films enz. enz." Hij bedoelt o.i. het veel voorkomende verschijnsel dat men steeds meer activiteiten en nieuwigheden voor de jeugd moet zoeken, wil de aandacht geboeid blijven.

Kerkelijk leven

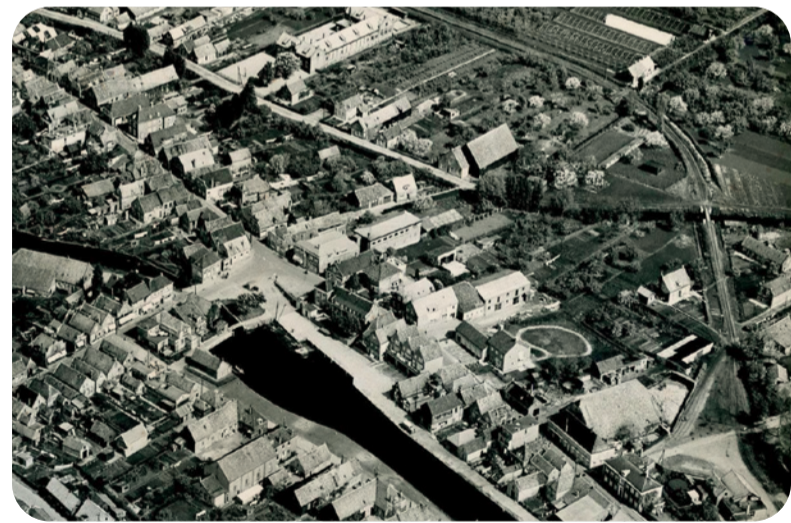
Men was in Strijen vroeger algemeen de confessionele richting toegedaan. Tijdens de oorlog was er een (confessionele) predikant, die pro-Duits was. Dit zette kwaadbloed bij de bevolking. Men zei

toen: "We moesten eens een Bonder proberen". Ds. Korevaar, predikant te Puttershoek, lid van de Gereformeerde Bond en zeer nationaal gezind, liet men toen in Strijen komen preken. In 1948 werd er een afdeling van de Gereformeerde Bond opgericht.

Deze telt ongeveer 140 leden, terwijl van de 4500 kerkleden van de N.H. Kerk een aantal de Bond zijn toegedaan. Deze 'bondsgroep' komt bijeen in het verenigingsgebouw. Ds. Dorsman en Ds. Vroegindewey preken hier o.a. Men wilde een eigen gebouw, doch kreeg van de

gemeenteraad geen toestemming. Een citaat uit een brief in deze kring geschreven geeft een beeld van de verhouding t.o.v. de met medewerking van de kerkenraad voor de Hoeksche Waard aangestelde jeugdlerer: "Heeft Strijen ook niet enkele druppels van die oordelen op zich gekregen dit jaar, en waar is de vrucht hiervan? Is er ook schuld beleden of is men zo vroom en godsdienstig en ijverig, dat men mede helpt een jeugdlerer te krijgen om nog mede de jeugd te misleiden. Komt te Bethel en overtreedt te Gilgal, wacht U voor dezulke, zegt de Heiland, want ze lopen rond in schaapskleren, maar van binnen zijn ze grijpende wolven". De kerkvoogdij is voor de helft van het aantal leden voor de Bond, de kerkenraad staat tussen de bond en de confessionelen in.

De Nederlands Hervormde Kerk telt 4500 doopleden, 725 lidmaten. Het kerkbezoek telt 's morgens 850 en 's avonds 350 leden (In Mookhoek zijn dat in de morgen 160

leden en in de avond 130 leden). Het avondmaal bezoek is plusminus 300 (Verdeeld over Strijen 230, Mookhoek 50 en Strijen-Sas 25). Er zijn momenteel twee predikanten in Strijen, de een wordt als "zwaar", de ander als "lichter" door de bevolking gekwalificeerd. De verhouding tussen de confessionele en de bondsrichting is niet al te best. In Strijen-Sas zijn veel Oud Gereformeerden, die in een school bij elkaar komen. Er komen een dertigtal mensen, bij goede sprekers 60 á 70.

Volgende keer in deel 5b: Strijen (De politieke verhoudingen, vrije tijdsbesteding en de kerkelijke jeugdorganisaties).

De verkiezingsuitslag

Het aantal stemmen van de afzonderlijke buurtschappen uitgebracht op de verschillende partijen, geeft het volgende beeld: (Gemeenteraadsverkiezing September 1953)

- » De Partij van de Arbeid (P.v.d.A.) - 1089 stemmen: Strijen 625, Strijen-Sas 226, Mookhoek 155 en Ouddijk 83.
- » De Anti-Revolutionaire Partij (A.R.) en De Staatkundig Gereformeerde Partij (S.G.P.) - 657 stemmen: Strijen 415, Strijen-Sas 76, Mookhoek 91 en Ouddijk 75
- » De Christelijk Historische Partij (C.H.) - 574 stemmen: Strijen 412, Strijen-Sas 64, Mookhoek 54 en Ouddijk 44
- » De Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (V.V.D.) - 499 stemmen: Strijen 349, Strijen-Sas 48, Mookhoek 61 en Ouddijk 41

